

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/37/2016
Identifikačné číslo spisu:	1408217509
Dátum vydania rozhodnutia:	16.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1408217509.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne M., so sídlom v K., zastúpenej JUDr. Ivanou Tomšovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Pavla Horova 13, proti žalovanému Stavebnému bytovému družstvu Bratislava IV, so sídlom v Bratislave, Polianky 9, zastúpeného JUDr. Jozefom Drvárom, advokátom so sídlom v Bratislave, Belinského 16, o uloženie povinnosti odovzdať doklady a iné, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 6 C 436/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. februára 2015 sp. zn. 9 Co 591/2013, 9 Co 598/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo 6. augusta 2013, č. k. 6 C 436/2008-335 v spojení s opravnými uzneseniami zo 6. augusta 2013 č. k. 6 C 436/2008-353 a z 10. septembra 2013, č. k. 6 C 436/2008-365 žalovanému uložil povinnosť v lehote troch dní predložiť žalobkyni správu o svojej činnosti týkajúcej sa domu na ulici Jána Poničana 5 v Bratislave za rok 2006 a odovzdať všetky písomné materiály, ktoré súvisia so správou domu, najmä o finančnom hospodárení domu vrátane vyúčtovania, použitia fondu prevádzky, údržby a opráv, úhrad a plnenia, všetko za dobu spravovania predmetného bytového domu a to od 1. marca 2000 do 30. septembra 2006 a súčasne mu uložil povinnosť v lehote troch dní zaplatiť žalobkyni sumu 34 743,56 eur s úrokom z omeškania 9 % ročne od 1. októbra 2006 do zaplatenia. Zároveň žalovaného zaviazal k povinnosti nahradiť žalobkyni náhradu trov konania 66,-eur a náhradu trov právneho zastúpenia 4 262,62 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet jej právneho zástupcu. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobkyne a právny dôvod žalobkyňou požadovanej sumy. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil § 8a ods. 1, 2, 4 a 7 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“). Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1, § 149 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2. Okresný súd Bratislava IV uznesením zo 6. augusta 2013, č. k. 6 C 436/2008-352 uložil žalovanému

povinnosť zaplatiť náhradu trov štátu vo výške 1 793,01 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Uviedol, že žalobkyňa mala v konaní plný úspech a preto v zmysle § 148 O.s.p. žalovaného zaviazal na náhradu trov štátu vzniknutých na znalečnom.

3. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaného rozsudkom z 26. februára 2015 sp. zn. 9 Co 591/2013, 9 Co 598/2013 rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravnými uzneseniami potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.); zároveň potvrdil prvostupňové uznesenie ukládajúce žalovanému povinnosť zaplatiť náhradu trov štátu. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania vo výške 500,74 eur na účet jej právnej zástupkyne do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ako aj s odôvodnením napadnutého rozsudku.

4. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadol žalovaný dovolaním z dôvodu, že ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 ods. 1 písm. c/ O.s.p.), z dôvodu vyvodenia nesprávnych skutkových záverov z vykonaného dokazovania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Ďalej namietal, že v konaní došlo k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), nakoľko súdy nižších stupňov nerešpektovali ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol zrušiť rozhodnutia súdov nižších inštancií a konanie zastaviť. Zároveň sa domáhal odkladu vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV z 18. apríla 2013, č. k. 6 C 436/2008-335 v spojení s opravnými uzneseniami zo 6. augusta 2013 č. k. 6 C 436/2008-353 a z 10. septembra 2013, č. k. 6 C 436/2008-365 a rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. februára 2015, sp. zn. 9 Co 591/2013, 9 Co 598/2013.

5. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie považuje za nedôvodné a procesne neprípustné a rozhodnutie súdu prvej inštancie v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu za vecne správne, vychádzajúce zo správne zisteného skutkového stavu veci a jeho správneho právneho posúdenia. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhla dovolanie zamietnuť a žalovaného zaviazat' k náhrade trov dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti (dovoláním) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 C.s.p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

7. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

9. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu, ktorým dovolateľ prejavuje vôľu, aby bol uskutočnený dovolací prieskum.

9.1. Dovolanie podané do 30. júna 2016, v prípade ktorého podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané oneskorene alebo neoprávnenou osobou)] vyvolalo procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

9.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy bol daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

10. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 C.s.p. a § 470 ods. 2 C.s.p. dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 C.s.p.), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 9.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 C.s.p.). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

11. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

12. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

13. V danom prípade dovolaním žalovaného nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

14. S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p, ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

15. Žalovaný procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť. Žalovaný poukazoval vo svojom dovolaní, že konanie je zaťažené vadami, ktoré boli uvedené v § 237 ods. 1 písm. c/, písm. f/ O.s.p., ich existencia však nevyšla v dovolacom konaní najavo.

16. Dovolateľ mal za to, že účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený (§ 237 ods. 1 písm. c/ O. s. p.). Uviedol, že zmluvy o výkone správy, ktoré vlastníci bytov a nebytových priestorov uzavreli so žalobkyňou sú neplatné a že súdy nesprávne konali s Magdou Sojákovou - Správa objektov DNV ako so žalobkyňou. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie netrpí vadou podľa § 237 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

17. Dovolací dôvod v zmysle § 237 ods. 1 písm. c/ O.s.p. dopadá na prípady, kedy účastník konania nemal procesnú spôsobilosť (a súčasne nebol riadne zastúpený), teda nemohol vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Súd je povinný vždy skúmať, či ten, kto vystupuje v konaní ako účastník konania, má spôsobilosť byť účastníkom konania a či účastník konania má procesnú spôsobilosť. Na nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania a nedostatok procesnej spôsobilosti musí súd vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu a kedykoľvek v každom štádiu konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 19 O.s.p.). Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená spôsobilosť subjektu mať procesné práva a povinnosti. Ide o procesnú subjektivitu. Táto procesnoprávna subjektivita splyva so subjektivitou hmotnoprávnou. Spôsobilosti byť účastníkom zodpovedá spôsobilosti mať práva a povinnosti v zmysle § 7 a nasl. Občianskeho zákonníka a § 18 a nasl. Občianskeho zákonníka. V sporovom konaní zákon za účastníkov konania označoval žalobcu a žalovaného (§ 90 O.s.p.); žalobcom je ten, kto podal žalobu a žalovaným ten, koho žalobca v žalobe za žalovaného označil, a to bez ohľadu na to, či žalobca alebo žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (t. j. či mu svedčí hmotnoprávna vecná aktívna alebo pasívna legitímácia). Žalobca disponuje konaním a jeho predmetom, a teda za účastníka sa považuje ten subjekt, ktorý podal žalobu. Žalobca ako účastník konania musí mať zároveň procesnú spôsobilosť, aby mohol pred súdom samostatne konať. Podľa § 20 O.s.p., každý môže pred súdom samostatne konať (procesná spôsobilosť) v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Teda v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony podľa hmotného práva.

18. V preskúmvanej veci M. ako správkyňa bytového domu v K. (podľa zákona č. 182/1993 Z. z.) splnomocnila na zastupovanie v konaní JUDr. Ivanu Tomšovú, advokátku (plná moc na č. l. 15), ktorá 22. decembra 2008 podala na súd prvej inštancie žalobu, v ktorej žalobkyňou označila ako M., zapísaná v Živnostenskom registri Okresného úradu Bratislava IV pod č. XXX-XXXXX. Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že keď žalobu v predmetnej veci podala M. prostredníctvom právnej zástupkyne, je potrebné mať za to, že táto osoba bola žalobkyňou. Žalobkyňou ako už bolo vyššie uvedené je totiž ten, kto podal žalobu. Keď súdy konali s M. ako žalobkyňou (čo žalobkyňou v konaní namietané nebolo), ktorá je nepochybne fyzickou osobou - podnikateľom, ktorá má právnu subjektivitu (§ 61 C.s.p. v spojení s § 2 ods. 2 písm. b/ Obchodného zákonníka, podľa ktorého podnikateľom podľa tohto zákona je osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia), konali so subjektom, ktorý má spôsobilosť byť účastníkom konania. Žalobkyňa ako fyzická osoba - podnikateľ s právnou subjektivitou má zároveň aj procesnú spôsobilosť (§ 67 C.s.p.). Vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. c/ O.s.p. namietané dovolateľom tak neboli dané.

19. Dovolací súd zároveň poznamenáva, že pri preskúmvaní vady podľa § 237 ods. 1 písm. c/ O.s.p. sa nemôže zaoberať otázkou, či subjekt, s ktorým súd konal, je aktívne alebo pasívne vecne legitímovaný, ktorá otázka je otázkou právneho posúdenia veci. K dovolateľom namietanej vade podľa § 237 ods. 1 písm. c/ O.s.p. dovolací súd poukazuje na doterajšiu ustálenú súdnu prax (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 26/2010 zo 4. mája 2010), ktorá vychádza z toho, že otázka vecnej legitímácie účastníka konania (aktívnej alebo pasívnej) nemá žiaden vplyv na prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Ak súd nesprávne posúdi túto otázku, nejde o vadu konania, ktorá by spôsobovala tzv. zmätočnosť konania. Nedostatok hmotnoprávnej legitímácie

(vecnej aktívnej alebo pasívnej) môže mať iba vecný dopad na výsledok sporu v podobe vydania meritórneho rozhodnutia, ktorým sa žaloba zamieta (obdobne porovnaj napr. R 34/1993). Ani prípadné nesprávne právne posúdenie otázky aktívnej a pasívnej legitímácie nie je spôsobilé založiť vadu konania podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Od aktívnej alebo pasívnej legitímácie účastníka konania treba odlišovať spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 61 C.s.p.) a procesnú spôsobilosť (§ 67 C.s.p.).

20. Žalovaný v dovolaní ďalej namietal vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ktorá mala spočívať v tom, že rozhodnutia súdov nižších stupňov sú nepresvedčivé, súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nezistil správne skutkový stav veci, vec nesprávne právne posúdil.

21. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide najmä o právo predniesť (doplniť, či dopĺňovať) návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 123, § 118 ods.1, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.).

22. Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd nezistil žiadne porušenie procesných predpisov zo strany súdov nižšieho stupňa, ktorým by došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom. Dovolateľ svoju argumentáciu o existencii vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezaložil na tvrdení, že súdy mu odňali, či upreli niektoré z jeho procesných oprávnení priznaných mu občianskym súdnym poriadkom, ale namietal vady súvisiace s dokazovaním, ktoré podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu nie sú považované za odňatie možnosti konať pred súdom.

23. Dokazovanie je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonával iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodíť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (viď R 125/1999). Nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok (len) neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), ktorá však zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nie však procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (viď R 37/1993 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). Tzv. iná procesná vada (v § 237 ods. 1 O.s.p. neuvedená) je síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), úspešne však môže byť uplatnená iba v procesne prípustnom dovolaní, čo však nie je prípad tejto prejednávanej veci.

24. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré žalovaný v dovolaní tiež naznačuje, nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. V prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (viď R 42/1993, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 1 Cdo 18/2011, 3 Cdo 268/2012, 4 Cdo 314/2012, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 104/2010, 7 Cdo 248/2012).

25. Pokiaľ žalovaný namieta, že postup súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p.

26. Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení môže prípadne viesť k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.); vadu takej povahy ale možno úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v danej veci nejde). Sama tzv. iná vada prípustnosť dovolania nezakladá.

27. Obsah dovolania svedčí o názore dovolateľa, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súdmi nižších stupňov. Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

28. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené a ním uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

29. Pokiaľ žalovaný spájal odňatie možnosti konať pred súdom s tým, že rozhodnutia súdov nižších stupňov (podľa jeho názoru) sú nedostatočne odôvodnené, dovolací súd uvádza, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomne vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť predmetnej právnej vety. Dovolaním napadnuté rozhodnutie uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlil v odôvodnení. Žalovaný preto nedôvodne argumentuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je neodôvodnené.

30. Dovolateľ videl vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v tom, že postup súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o zmene návrhu nezodpovedá zákonným ustanoveniam, čím došlo k upretiu práva na jeho súdnu ochranu, pretože nie je jasné, o akom návrhu mal súd rozhodovať.

31. Podľa § 95 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie

konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

32. Zmena návrhu na začatie konania (žaloby) je základným dispozičným úkonom predmetom konania, je teda prejavom tzv. dispozičného princípu sporového konania. Zmena žaloby nie je len zmenou tzv. žalobného petitu. Žalobu v civilnom konaní treba vnímať ako komplexné podanie žalobcu, ktoré má splňať náležitosti podľa § 79 ods. 1 O.s.p. Pod zmenou žaloby tak treba chápať zmenu akejkoľvek náležitosti, ktorú žaloba má mať. Od tohto treba však odlišovať prosté odstránenie väd návrhu na začatie konania, najmä v prípade, keď súd postupuje podľa § 43 O.s.p. Nejde o zmenu žaloby ani v prípade, ak žalobca predkladá nové dôkazné návrhy, najmä so zreteľom na výsledok doterajšieho konania. Rovnako o zmenu žaloby nepôjde v prípade, ak žalobca rozšíri alebo zmení fakultatívnu právnu kvalifikáciu svojho nároku. Za zmenu žaloby treba považovať zmenu tzv. žalobnej žiadosti (petit žaloby), ktorá môže spočívať v zmene buď kvalitatívnej alebo kvantitatívnej stránky žalobnej žiadosti. Za kvalitatívnu zmenu petitu treba považovať tie situácie, keď žalobca, či už s poukazom na rovnaký (doteraz tvrdený) skutkový stav, prípadne skutkový stav zmenený a doplnený, požaduje niečo iné než pôvodne. Za kvantitatívnu zmenu žaloby treba považovať najmä pri žalobách na plnenie to, keď žalobca žiada buď niečo iné, alebo kvantitatívne viac, než žiadal v pôvodnej žalobe. V prípade, že súd zmenu žaloby pripustí, o zmene návrhu rozhodne uznesením, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, a to ani v prípade, ak ho vydal súd prvého stupňa (§ 202 ods. 3 písm. f/ O.s.p.); ak bolo uznesenie vyhlásené na pojednávaní, doručuje sa jeho písomné vyhotovenie len tým účastníkom, ktorí neboli prítomní pri jeho vyhlásení.

33. V prejednávanej veci sa žalobkyňa žalobou z 8. decembra 2008 domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť predložiť vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome na ul. B. v K. správu o svojej činnosti, týkajúcej sa tohto domu a odovzdať všetky písomné materiály, ktoré súvisia so správou domu, najmä o finančnom hospodárení domu, vrátane vyúčtovania použitia fondu prevádzky, údržby a opráv a úhrad za plnenia za dobu spravovania predmetného bytového domu od roku 2000 do 30. septembra 2006 a zároveň uloženia povinnosti žalovanému do troch dní od právoplatnosti rozsudku previesť takto zistený a vyčíslený zostatok majetku vlastníkov na účet žalobkyne. Po vykonaní znaleckého dokazovania žalobkyňa písomným podaním zo 16. januára 2013, doručeným súdu prvej inštancie 25. januára 2013, upresnila žalobný petit a žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť predložiť vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome na ul. B. v K. správu o svojej činnosti, týkajúcej sa tohto domu a odovzdať všetky písomné materiály, ktoré súvisia so správou domu, najmä o finančnom hospodárení domu, vrátane vyúčtovania použitia fondu prevádzky, údržby a opráv a úhrad za plnenia za dobu spravovania predmetného bytového domu od 1. marca 2000 do 30. septembra 2006 a zároveň uloženia povinnosti žalovanému do troch dní od právoplatnosti rozsudku previesť nevrátený zostatok majetku vlastníkov z účtu fondu prevádzky, údržby a opráv domu B. v K. vo výške 34 743,56 eur s 9,5 % úrokom z omeškania od 1. októbra 2006 do zaplatenia na účet žalobkyne.

34. Dovolací súd sa v predmetnej veci nestotožnil s námietkou žalovaného o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ktorá by mala za následok odňatie možnosti žalovaného konať pred súdom, v dôsledku nerozhodnutia o zmene návrhu na začatie konania, keď žalobkyňa už v návrhu na začatie konania v potrebnom rozsahu opísala skutkový dej, z ktorého vyvodzovala opodstatnenosť nároku uplatneného návrhom (právne ho kvalifikovala tak, že jej ide o uloženie povinnosti), svoj nárok nevyvodzovala z úplne iných skutkových okolností (t. j. zo skutkových okolností odlišných od tých, ktoré uvádzala v návrhu na začatie konania) a teda jej upresnenie žalobného petitu nepredstavovalo zmenu návrhu na začatie konania, o ktorej by bol súd prvej inštancie povinný rozhodnúť.

35. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolania žalovaného podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako procesne neprípustné odmietol.

36. Druhým výrokom rozsudku odvolacieho súdu bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 6 C 436/2008-352 ukládajúce žalovanému povinnosť zaplatiť náhradu trov štátu vo výške 1 793,01 eur. Tento výrok, i keď je obsiahnutý vo výrokovej časti rozsudku, má povahu uznesenia (por. § 223 O.s.p.). Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1, ods. 2 O.s.p. Dovolanie žalovaného nesmeruje proti uzneseniam, ktoré sú uvedené v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva. Keďže dovolací súd nezistil v konaní odvolacieho súdu v tejto časti žiadnu procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p., bolo potrebné dovolanie voči výroku odvolacieho súdu o povinnosti nahradiť trovy štátu odmietnuť v zmysle § 447 písm. c/ C.s.p. v spojení s § 421 ods. 2 C.s.p. ako procesne neprípustné.

37. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov konania žalobkyne rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.